

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. *Indledning*

Ved jordfordeling tilstræbes at samle spredtliggende lodder til større sammenhængende arealer med henblik på en mere rationel og driftsøkonomisk udnyttelse. For landbrugsejendomme søges jordtilligget placeret så tæt ved bygningerne som muligt og i færrest mulige lodder.

Den første danske jordfordelingslov var lov nr. 86 af 29. marts 1924 om foranstaltninger til fremme af en hensigtsmæssig jordfordeling mellem landejendomme i de sønderjyske landsdele. Denne sønderjyske ordning blev i 1931 suppleret med en mere begrænset ordning for jordomlægninger i Ribe amt og i 1941 for hele landet.

Den første landsdækkende jordfordelingslov kom i 1949. Den nugældende jordfordelingslov er fra 1955, og den er løbende revideret.

Interessen for at gennemføre jordfordeling har været størst i Sønderjylland og i de nord- og vestjyske amter. Efter den gældende lov afholdes samtlige udgifter ved behandling og berigtigelse af jordomlægninger, der gennemføres ved kendelse, af det offentlige.

I perioden 1971-81 er der i gennemsnit afsagt 14 foreløbige kendelser pr. år, mens der i perioden 1982-88, hvor bevillingerne forøgedes, er afsagt 22 foreløbige kendelser pr. år. Tilsvarende er der i perioden 1971-81 omlagt 2377 ha i gennemsnit pr. år med et gennemsnitligt antal deltagende ejendomme pr. år på 565. De tilsvarende tal for perioden 1982-88 er henholdsvis 5274 ha og 1081 ejendomme pr. år.

Om Folketingets behandling af lov nr. 129 af 28. april 1955 henvises til Folketingstidende 1954-55, sp. 1770, 1909, 3104, A.673, B.221 og C.289.

Jordfordelingsloven blev ændret ved lov nr. 700 af 21. december 1982, jf. Folketingstidende 1982-83, sp. 1039, 1461, 3286, 3576, A.895, B.775 og C.145.

Jordfordelingsloven er endvidere ændret ved lov nr. 138 af 7. marts 1990 om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af lov om udstykning og anden registrering i matriklen, jf. Folketingstidende 1989-90, sp. 64, 400, 5465 og 5891. Denne lovændring,

der træder i kraft den 1. juli 1990, tilsigter en klar adskillelse mellem omkostninger i forbindelse med Kort- og Matrikelstyrelsens virksomhed og omkostninger, der er forbundet med jordfordeling, og som hidtil er afholdt af Statskassen. Efter den 1. juli 1990 skal der således ydes betaling for kopier af matriklens kort og oplysninger m.v. samt efter 1. april 1991 tillige for registrering i matriklen af de matrikulære forandringer i en jordfordelingssag.

2. *Baggrunden for lovforslaget*

Lovforslaget er et led i regeringens handlingsplan for afbureaukratisering.

Forslaget om afbureaukratisering af jordfordelingsaktiviteterne skal ses på baggrund af strukturudviklingen i landbruget og de senere års justering af landbrugspolitikken.

Ændringerne af landbrugsloven i 1989, der har skabt mere fleksible rammer for strukturudviklingen inden for jordbrugserhvervene, tager sigte på at give den enkelte jordbruger bedre mulighed for at etablere en bedrift, der svarer til den pågældendes ønsker og muligheder. Der er således lagt vægt på at skabe de bedst mulige rammer for jordbrugets erhvervsøkonomiske udvikling med henblik på at mindske afhængigheden af offentlige støtteordninger.

Under hensyn hertil findes det hensigtsmæssigt at begrænse de offentligt finansierede, private jordfordelinger, at stille særlige kvalitetskrav til sådanne jordfordelinger og gennem indførelsen af en brugerbetaling at sikre jordfordelingernes privat- og samfundsøkonomiske interesse.

Lovforslaget skal endvidere ses på baggrund af Struktur- og Planudvalgets 2. delbetænkning om opfølgning af marginaljordsstrategien i Landbrugsministeriets lovgivning m.v. (Betænkning nr. 1145, Landbrugsministeriet, august 1988). Udvalget foreslog bl.a., at jordfordeling anvendes som virkemiddel til samling og omlægning af jorder i forbindelse med etablering af skovområder, naturgenopretningsprojekter og større naturplejeforanstaltninger. Udvalget har således anbefalet, at jordfordelingslovens formålsbestemmelse gøres bredere, og at Miljøministe-